

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/25/2012
Identifikačné číslo spisu:	1010201695
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2012
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2012:1010201695.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Jany Zemkovej, PhD. a Mgr. Petra Melichera v právnej veci žalobcu B. M., nar. XX.XX.XXXX, K., zastúpený: JUDr. Jozef Švarc, advokát, Horná ul. 41, Banská Bystrica, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium Hasičského a záchranného zboru, Drieňová 22, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia prezidenta Hasičského a záchranného zboru č.: PHZ-001-2010/000074-003 zo dňa 30.07.2010, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 2S/311/10-35 z 1.2.2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/311/10-35 zo dňa 1. februára 2012 p o t v r d z u j e vo veci samej.

Vo výroku o trovách konania rozsudok krajského súdu m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 587,41 Eur na účet právneho zástupcu.

Náhradu trov odvolacieho konania sa žalobcovi n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd zrušil rozhodnutie žalovaného, ktorým bolo zmenené rozhodnutie prvostupňového orgánu o uložení disciplinárneho opatrenia žalobcovi podľa §§ 77 písm. c/ zák. č. 315/2001 Z.z. o Hasičskom a záchrannom zbore (ďalej len „zákona“) - prepustenie zo stálej štátnej služby, pričom zmena prvostupňového rozhodnutia spočívala v kvalifikácii konania žalobcu ako závažného služobného previnenia podľa § 75 ods. 2 zákona.

Krajský súd v dôvodoch svojho rozsudku uviedol, že „na podklade záznamu z telefonických hovorov nahlasovateľa V. O. so žalobcom ako operačným dôstojníkom zo dňa 25.9.2009 je súd toho názoru, že žalobca pri prvom hovore (00:11 hod.) začal postupovať podľa stanovených pokynov v tom zmysle, že zisťoval identitu nahlasovateľa, jeho telefónne číslo, miesto a rozsah požiaru. Hovor bol ukončený najmä z dôvodov na strane nahlasovateľa, ktorý korigoval svoje hlásenie o rozsahu požiaru a hovor ukončil, čo žalobca akceptoval, hoci tak urobiť nemal. Bol tu teda opodstatnený dôvod pre pochybnosti o

dôveryhodnosti hlásenia, najmä za situácie, že nikto iný požiar v danej lokalite nenahlásil. Tieto skutočnosti, ktoré majú podľa názoru súdu nepochybne vplyv na disciplinárnu zodpovednosť žalobcu, neboli v napadnutom rozhodnutí nijako vyhodnotené, a to v súvislosti s ustálením zodpovednosti žalobcu za spáchaný skutok, ktorý sa mu kládol za vinu, ani v súvislosti s posudzovaním adekvátnosti uloženého disciplinárneho opatrenia. Obrana žalobcu zameraná na uvedené okolnosti skutku bola bez bližšieho zdôvodnenia posúdená ako účelová a bola kvalifikovaná prakticky rovnako, ako keby pochybnosti o dôveryhodnosti hlásenia požiaru neexistovali. V tomto smere je napadnuté rozhodnutie podľa názoru súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, pričom ide o okolnosti, ktoré považuje súd za právne posúdenie konania žalobcu a pre rozhodnutie o uložení sankcie za mimoriadne dôležité.

Z obsahu spisu je zjavné, že žalobca pri vyhodnotení situácie v súvislosti s ohlásením požiaru nepostupoval dôsledne a správne a to najmä pri opakovanom hlásení od toho istého nahlasovateľa (záznam z hovoru uskutočneného o 00:34 hod.), keď bez dostatočných informácií vyhodnotil hlásenie ako tzv. planý poplach (zneužitie tiesňového volania na linku 150). Napriek tomu je však súd toho názoru, že vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti, ako aj na ďalšie zákonné kritériá, na ktoré musí správny orgán pri rozhodovaní o uložení disciplinárneho opatrenia prihliadať (následky protiprávneho konania, miera zavinenia a doterajšie plnenie služobných povinností), sa uloženie najprísnejšieho disciplinárneho opatrenia _ prepustenie zo stálej štátnej služby, javí súdu ako neprimerane prísne. V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že správny orgán sa pri rozhodovaní o uložení disciplinárneho opatrenia nemôže zbaviť povinnosti skúmať a vyhodnotiť následky protiprávneho konania žalobcu a nepripustiť dôkazy o nich (možnosti zmiernenia následkov požiaru v prípade včasného vyslania hasičskej jednotky na miesto požiaru). To platí aj napriek pravdivému konštatovaniu žalovaného, že o týchto okolnostiach žalobca v čase skutku nemohol vedieť. Posúdenie následkov, ku ktorým došlo v priamej príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním žalobcu, je totiž jedným z povinných zákonných kritérií rozhodovania správneho orgánu o uložení disciplinárneho opatrenia. Preto správny orgán nemôže na tieto skutočnosti neprihliadnuť.

Všetky ostatné žalobné námietky považoval súd za nedôvodné, pretože na podklade obsahu administratívneho spisu mal za to, že žalobca bol v opakovanom prvostupňovom konaní riadne oboznámený so skutkom, ktorý sa mu kládol za vinu, ako aj s jeho právnym posúdením a rovnako aj so všetkými dôkazmi, na základe ktorých správny orgán vo veci rozhodoval. Zmena výrokovej časti prvostupňového rozhodnutia v odvolacom konaní, ku ktorej došlo doplnením podzákonného predpisu, ktorý mal žalobca svojim konaním taktiež porušiť, nemohla mať podľa názoru súdu za následok porušenie práv žalobcu ani nezákonnosť napadnutého rozhodnutia odvolacieho správneho orgánu.

Z uvedených dôvodov dospel Krajský súd v Bratislave po preskúmaní veci k záveru, že napadnuté rozhodnutie prezidenta Hasičského a záchranného zboru ako odvolacieho orgánu je vo vyššie uvedenom smere nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Preto postupoval podľa § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p. a toto rozhodnutie zrušil a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom odvolací orgán opätovne rozhodne o odvolaní žalobcu proti prvostupňovému rozhodnutiu.“

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný odvolanie a žiadal prvostupňový rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť. Nestotožnil sa s názorom súdu, že neboli dostatočne vyhodnotené a odôvodnené všetky okolnosti týkajúce sa vierohodnosti hlásenia požiaru, pričom poukázal na str. 4-5 napadnutého rozhodnutia. Zároveň vyjadril názor, že súd prvého stupňa prekročil svoju právomoc ustanovenú v § 245 ods. 2 OSP, keď posudzoval vhodnosť uloženej sankcie, hoci preskúmvanie účelnosti a vhodnosti opatrení prijatých napadnutým rozhodnutím je priamo vylúčené. V prípade ak nebolo na niektoré z tvrdení žalobcu prihliadnuté, resp. navrhnuté dôkazy neboli akceptované, bolo rozhodnutie odvolacieho orgánu taktiež náležite odôvodnené.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril. Žalobca však podal odvolanie voči výroku prvostupňového súdu o výške náhrady trov konania, lebo mu nebola priznaná náhrada trov cestovného (právneho zástupcu) a náhrada za stratu času (právneho zástupcu) z dôvodu, že v týchto položkách nebola uplatnená náhrada trov preukázaná. Žalobca žiadal priznať trovy vo výške 587,41 Eur (krajský súd priznal 398,67 Eur).

Najvyšší súd, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu

predchádzalo v medziach podaného odvolania a dospel jednomyseľne k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania s poukazom na § 250ja ods. 2 OSP, pričom verejné vyhlásenie rozhodnutia oznámil v súlade s § 156 ods. 3 OSP ako aj na internetovej stránke www.nsud.sk najmenej 5 dní vopred.

Odvolací súd k odvolaniu žalovaného považuje za potrebné zdôrazniť, že konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy je naplnením ústavného práva na súdnu ochranu, ktorú ochranu poskytuje podľa vecnej príslušnosti v prvom stupni príslušný krajský súd. Krajský súd dospel po preskúmaní rozhodnutia žalovaného (aj v spojitosti s rozhodnutím prvostupňového orgánu) k záveru, že rozhodnutie o prepustení žalobcu zo stálej štátnej služby je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a preto ho zrušil.

Podľa § 246c OSP sa ustanovenia I.-III. a IV. časti OSP použijú v konaní podľa V. časti OSP - Správne súdnictvo primerane. To znamená, že primerane zmyslu a účelu konania v správnom súdnictve (preskúmanie zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy) sa použijú aj ustanovenia § 205 OSP, ktoré upravuje náležitosti a dôvody odvolania. Odvolací súd konštatuje, že žalovaný na žiadny v zákone výslovne uvedených dôvodov odvolania nepoukázal (§ 205 ods. 2 písm. a/ až f/). Vytýka prvostupňovému súdu, že

- dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a súd
- vyslovil nesprávny právny názor, že žalované rozhodnutie je pre nedostatok odôvodnenia nepreskúmateľné.

Odvolací súd pripomína, že v správnom súdnictve je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase napadnutého rozhodnutia, od ktorého sa prvostupňový súd neodchýlil a priamo z neho pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia vychádzal, najmä keď poukázal na to, že žalovaný sa vo svojom rozhodnutí nezaoberal všetkými skutkovými okolnosťami prípadu, ktoré zo spisu vyplývajú.

Pokiaľ žalovaný vytýka súdu „nesprávny právny názor, spočívajúci v tom, že vyslovil nepreskúmateľnosť rozhodnutia“, odvolací súd je toho názoru, že žalovanému neprislúcha hodnotiť z tohto hľadiska súdom vyslovený dôvod zrušenia rozhodnutia. Predmetom konania je totiž preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného a je len na hodnotení súdu, či rozhodnutie obsahuje dostatok dôvodov pre právne posúdenie jeho zákonnosti. Krajský súd dostatočne a jasne vymedzil v čom spočívajú nedostatky v hodnotení dôkazov rozhodujúcich pre posúdenie disciplinárnej zodpovednosti žalobcu (pri prvom hovore, dôvod ukončenia hovoru, korekcia hlásenia o požari ohlasovateľom), a s týmto hodnotením sa v plnom rozsahu stotožňuje. Odvolací súd navyše osobitne poukazuje na skutočnosť vyplývajúcu zo zápisnice z disciplinárnej komisie 6.10.2009 a z výsluchu svedka mjr. Ing. W. (že „vzhľadom na skutočnosť, že neboli iné hlásenia o mimoriadnej situácii, celú udalosť som považoval za planý poplach.“ ... „Prekvapilo ma, čo sa stalo, lebo doteraz s npor. Spodniakom neboli žiadne problémy“.)

Odvolací súd sa stotožňuje aj s dôvodmi rozsudku krajského súdu pokiaľ tento uviedol, ktoré skutočnosti nepochybne vyplývajú na disciplinárnu zodpovednosť, neboli v napadnutom rozhodnutí vyhodnotené a odôvodnené a to ani v súvislosti s posudzovaním adekvátnosti uloženého disciplinárneho opatrenia. Odvolací súd podľa § 219 ods. 2 už k uvedeným dôvodom krajského súdu doplnia, že dôvody rozhodnutia vo vzťahu k samotnej najzávažnejšej sankcii sú absolútne nedostatočné a je mylné tvrdenie žalovaného, že súd sa nemôže podľa § 245 zaoberať zákonnosťou uloženej sankcie. Nedotknuteľnosť správnej úvahy žalovaného by bola akceptovateľná len za situácie, ak by z rozhodnutia jednoznačne vyplývalo, akými úvahami sa správny orgán riadil, keď rozhodoval o druhu sankcie. Odvolací súd pritom podčiarkuje, že žalobcovi bola uložená sankcia - prepustenie zo služobného pomeru, teda sankcia absolútna svojou povahou, keďže oproti iným sankciám uvedeným v zákone a v prípade iných štátnoslužobných pomerov neznáma, nemôže byť jej uloženie ani zahladené a ide o faktický zákaz výkonu doterajšieho povolania. Žalovaný neuviedol, či sa vôbec zaoberal možnosťou ponechania žalobcu v služobnom pomere vzhľadom na doterajší priebeh čo aj v inom služobnom zariadení a v čom spočíva vzhľadom na konkrétne porušenie služobných povinností a jeho dôsledky nevyhnutnosť ukončenia

služobného pomeru. Napriek tomu, že zákon nevymedzuje podmienky pre uloženie tejto najzávažnejšej sankcie, neznamená to, že príslušné orgány môžu rozhodnúť len na základe svojej úvahy bez vyhodnotenia všetkých súvislostí, ktoré vyšli v konaní najavo.

Pokiaľ odvolací súd rozhodoval o odvolaní žalobcu vo vzťahu k náhrade trov konania, uznal ich opodstatnenosť, keďže právny zástupca sa pojednávania súdu osobne zúčastnil a uplatnil cestovnú náhradu zodpovedajúcu výške cestovného v hromadnej doprave a stratu času zodpovedajúcu dĺžke doby potrebnej na cestovanie medzi Bratislavou a jeho sídlom. Náhradu trov odvolacieho konania žalobca neuplatnil, resp. vo veci samej mu trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.